

OECD *Multilingual Summaries*

Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2019

Time to Face the Challenge

Summary in Latvian

Read the full book on: [10.1787/9789264307995-en](https://doi.org/10.1787/9789264307995-en)

Vispārējs apskats par ilgtspējīgas attīstības finansēšanu 2019

Laiks stāties pretī izaicinājumiem

Kopsavilkums latviski

Ilgtspējīgas attīstības mērķos un ANO Dienaskārtībā ilgtspējīgai attīstībai 2030 (Dienaskārtība 2030) ir ietvertas no jauna definētas globālās apņemšanās: izveidot labāku pasauli visiem ir kopīga atbildība. Laikam ejot, šī dienaskārtība kļūst arvien aktuālāka – tādus izaicinājumus kā galēja nabadzība un klimata pārmaiņas var atrisināt tikai globālā mērogā un kopīgiem spēkiem.

Adisabebas rīcības programma (AAAA) nodrošina ietvaru šo kopīgo apņemšanās finansēšanai. Tajā plašs procesa dalībnieku loks – valdības, uzņēmumi, fondi un privātpersonas – tiek aicināti koordinētāk mobilizēt vairāk finanšu resursu ekonomiskās izaugsmes virzienā, lai jo īpaši attīstības valstīs uzlabotu cilvēku labklājību un saglabātu vidi.

Tomēr trīs gadus pēc AAAA parakstīšanas 2015. gadā solītā finansējuma pieaugums, kas šīm valstīm būtu pieejams ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai, nav materializējies. Valstu ieņēmumi galvenais attīstības finansēšanas pīlārs 4,3 triljonu USD apmērā - valstīs ar zemiem ienākumiem joprojām atrodas vidēji zem 15 % no IKP robežvērtības, ko bieži uzskata par nepieciešamu, lai valsts varētu efektīvi darboties.

Bažas rada tas, ka kopējais ārējo resursu piešķirums attīstības valstīm ir samazinājies. Jo īpaši krasi samazinājušies ir privātie ieguldījumi, ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem 2016.-2017. gada laikposmā samazinoties par 30 % – līdz 750 miljardiem USD, un tiek prognozēts, ka tikai 2018. gada pirmajā trimestrī vien finansējums būs bīstami krities par 30 %. Citas lielākās finanšu plūsmas ir stabilas, bet joprojām ir salīdzinoši nelielas: migrantu naudas pārvedumi 2017. gadā sasniedza rekordaugstu līmeni – 466 miljardus USD; oficiālā attīstības palīdzība ir stabila, neraugoties uz fiskālo spiedienu, kas palīdzības sniedzējās valstīs 2017. gadā bija 146,6 miljardi USD; un 2013.-2015. gada laikposmā labdarības rezultātā iegūtie līdzekļi bija vidēji 7,9 miljardi USD gadā. Runājot par inovatīviem finansējuma avotiem, tie joprojām veido tikai nelielu daļu no oficiālo palīdzības sniedzēju ieguldījuma, lai gan šī daļa palielinās.

Finansējuma samazinājums ilgtspējīgai attīstībai nav tikai risks attīstības valstīm: tas ir globāla mēroga apdraudējums, jo nespēja panākt ilgtspējīgu un mierīgu labklājību visā pasaulē ietekmēs visus.

Tāpēc šajā Vispārējā apskata par ilgtspējīgas attīstības finansēšanu pirmajā izdevumā ietverts aicinājums rīkoties steidzami un drosmīgi, lai īstenotu AAAA un izpildītu Dienaskārtībā 2030 pausto solījumu gan pašmājās, gan ārvalstīs. Nepietiks ar centieniem mobilizēt lielāku finanšu resursu daudzumu attīstības valstīm; ir jāuzlabo visa finansējuma kvalitāte jeb ietekme uz ilgtspējīgu attīstību.

Vispārējā apskatā ir norādītas trīs jomas, kurās jāveic reformas. Pirmkārt, attiecībā uz mērīšanu: mums ir vajadzīgi labāki indikatori un rīki, lai novērtētu finanšu plūsmu apjomu, kā arī to saskaņotību ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Mērīšana ir jāpaplašina ārpus palīdzības un jāattiecinā uz visu procesa dalībnieku visām plūsmām, kā arī jāizseko plūsmām attiecībā uz konkrētu ilgtspējīgas attīstības mērķu un attīstības rezultātu sasniegšanu. Piemēram, dolāru, kas ieguldīts piesārņojošās darbībās, nevar uzskatīt

par līdzvērtīgu dolāram, kurš ieguldīts tīras enerģijas iegūšanā. Nepieciešams attīstīt izvērtēšanas un ietekmes vajadzību kultūru, lai izprastu resursu faktisko ietekmi, kā arī kompromisus un sinerģijas. Tāpēc kā pirmo soli šo nepilnību novēršanai ziņojumā aicināts īstenot jaunu pārredzamības iniciatīvu.

Otrkārt, lai novirzītu triljonus, ir nepieciešamas politikas reformas, t. i., jārada stimuli, lai ilgtspējīgā attīstībā tiktu ieguldīta lielāka daļa no kopējā pieejamā finansējuma. Tas ietver atbalstu attīstības valstu spējai maksimāli izmantot finansēšanas iespējas; finansējuma sniedzēju virzību uz augstākiem standartiem un tādu kaitīgu darbību kā izvairīšanās no nodokļu maksāšanas novēršanu; kā arī ilgtspējīgas attīstības politikas labākas saskaņotības veicināšanu finansējuma sniedzēju valstīs, piemēram, izmantojot nodokļu režīmus un ieguldījumu shēmas, un centienus samazināt naudas pārvedumu izmaksas.

Treškārt, mums ir jāuzlabo dažādu procesa dalībnieku darbības koordinācija tā, lai labāk sasaistītu pieprasījumu ar piedāvājumu ilgtspējīgas attīstības finansēšanai. Jo īpaši valstu attīstības stratēģijas ir labāk jāasaista ar pieejamo finansējumu. Jau ir pieejami vairāki diagnostikas rīki un vadlīnijas, lai palīdzētu izstrādāt šādas stratēģijas un identificētu atbilstīgus resursus, taču koordinācija valstu iekšienē joprojām ir zemā līmenī. Vispārējā apskatā donori tiek mudināti sniegt valstīm saskaņotāku atbalstu, kad tās izstrādā AAAA paredzētos Integrētos valsts finansēšanas ietvarus.

Šajā Vispārējā apskata ievadizdevumā izklāstītās ambiciozās pārmaiņu dienaskārtības mērķis ir atbalstīt ANO vadītos centienus īstenot Dienaskārtību 2030 un AAAA. Ziņojumā noteikts pienākums OECD valstu attīstības sadarbības sniedzējiem izmantot visus pieejamos līdzekļus, lai atbalstītu partnervalstu redzējumu un izvēli attiecībā uz ilgtspējīgu attīstību. Tajā ieteiktas konkrētas rīcības, identificētas jomas turpmākajam politiskajam dialogam un norādīts uz nepietiekamu zināšanu apjomu, ko nākamie izdevumi centīsies labot.

© OECD

This summary is not an official OECD translation.

Reproduction of this summary is allowed provided the OECD copyright and the title of the original publication are mentioned.

Multilingual summaries are translated excerpts of OECD publications originally published in English and in French.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2018), *Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2019: Time to Face the Challenge*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264307995-en